

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני י"א אלול תש"פ | דף היומי בבלי: עירובין כב | דף הכולל: שבת ע.
דף היומי בהלכה: מסעיף ז' עד תחילת סימן תק"ח.
מוסר: אהבת חסד - פתיחה לתשלומי שכר שכיר עד 'והנה הפסוק'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: יום ו עד עד סוף הספר

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"אביך הגיע אלי בחלום", אמר לי האיש בהתרגשות... התורם ביקש שיתפללו עליו ש... ידבק בקורונה! 151
קומות, 100 משרדים, אין מודיעין, בעוד שתי דקות הפגישה – ואין לי מושג איפה... | 1966

הסיפור היומי

האיש התרגש מאוד ואמר שגם אליו הגיע אתמול אבא בחלום - וזה
מה שדחף אותו להתקשר! מרוב התרגשות התחלתי לבכות... סיכמנו
שנעמוד בקשר. התקשרתי לאחי, ובעודנו משוחחים על צירוף-
המקרים הנפלא ועל החלומות המרטיטיים, פתאום נפל לנו האסימון...

טובה. סיפרה לו אמא שאבא זצ"ל, בהיותו מחבר ספרים מפורסם,
השאיר לפני פטירתו איזה 250 סטים של ספרים שלו ומאז היא
הספיקה למכור 70 סטים, אבל עדיין נותרו 180 סטים. מכיוון
שהיא עברה כעת לדירה קטנה בסמוך לבנה בהר-נוף, חסר לה
מקום...

האיש הציע בנדיבות לרכוש את כל הסטים עבור בתי כנסת
באנגליה. "כיהלומן עשיר שגם עוסק בנדל"ן אין לי בעיה לעשות
זאת" הסביר, והציע להפקיד את הסכום שיתבקש בחשבונה.
אמא התרגשה מאוד מההצעה, ואמרה שתבקש מבנה להעביר לו
את פרטי הבנק שלה.

אחי התקשר אליו וגלגל עימו שיחה. למרבה הפתעתו נודע
לו מהאיש שאבא זצ"ל היה מבקש ממנו לעזור לכל מיני אלמנות
ויתומים - ואנחנו כלל לא ידענו מכל המעשים הטובים הללו.
בין היתר סיפר האיש, שהסיבה בגללה התקשר מלכתחילה כעת
היא כדי להתייעץ עם אבא זצ"ל על האופן הראוי להנצחת שם
אשתו המנוחה.

בהמשך השיחה, משנודע לו שאחי סגר שידוך לבנו הקטן,

שמי יוסף קמנצקי [הערת המערכת: הג"ר יוסף קמנצקי
שליט"א] וברצוני לספר סיפור לא-יאמן של השגחה פרטית
שאירע עמי השבוע: אמי שתחי' התאלמנה לפני שנה ושלושה
חדשים, והנה היא מקבלת שיחת טלפון מאדם שמציג את עצמו
בשם "שמואל רוט" מאנגליה ומתעניין "מה שלום רבי נתן?"
(אאמור"ר הגאון זצ"ל).

כאשר שמע ממנה שהוא הלך לעולמו, נפל להלם ולא הצליח
להבין איך ייתכן שלא שמע על הסתלקותו. אך מיד הסביר:
"אשתי עליה השלום היתה חולה במשך שש שנים, עד שנפטרה
לפני חצי שנה. אז כנראה שבגלל שהייתי טרוד איתה, לא שמעתי
על פטירת האיש שכל-כך הייתי קשור אליו!"

האמת שאמי לא זיהתה את שמו של המתקשר כאחד מן
המכרים של אבא, אבל בגילה - מעל 86 עמו"ש - היא כבר לא
מצפה מעצמה לזכור את הכל. האיש ניסה בכל זאת: "לפני 27
שנה נולד לי בני יחידי, ובעלך התכבד בקריאת השם שלו!" אמא
לא נזכרה.

"טוב, אולי אני יכול לעזור במשהו?" שאל האיש מתוך נכונות

האיש בטלפון התרגש ואמר שגם אליו הגיע אתמול אבא בחלום - וזה מה שדחף אותו להתקשר! מרוב התרגשות התחלתי לבכות. העברתי את הטלפון לאשתי כדי שתגיד לו שאני לא יכול לדבר כי אני נחנק מבכי. גם הוא הצטרף לבכי. אשתי אמרה בהתפעלות: הנה רואים שיש חיים לאחר המוות! ניחמתי אותו על פטירת אשתו והוא על פטירת אבי וסיכמנו שנעמוד בקשר.

בסיום השיחה הוא ביקש שגם אשלח לו את פרטי הבנק שלי, כי מלבד העזרה על הספר הוא רוצה לשלוח לי סכום לבניתיים. מכיון שלא הייתי בטוח שרשמתי נכון את כתובת האימייל, התקשרתי לאחי לשמוע ממנו מה הוא רשם.

בעודנו מדברים ומשוחחים על צירוף-המקרים הנפלא הזה ועל החלומות המרטיטים, פתאום נפל לנו האסימון, או יותר נכון לומר - הקב"ה הפיל לנו את האסימון: רגע, אולי הוא נוכל מתוכם שבסך-הכל מנסה להשיג מאתנו את פרטי החשבונות על מנת לגנוב מהן כסף?! (בחשבונות בחו"ל ישנה אפשרות כזו). לאחר כמה שעות שהנוכל לא קיבל את המייל עם פרטי הבנק, הוא התקשר לאמא לשאול מדוע לא שלחה את המייל. אמי רק התחילה לומר לו שמעולם לא שמעה את השם "שמואל רוט", והשיחה התנתקה!...

אודה: אני עצמי לא מבין על מה ולמה עלה לפתע בלבי חשד כזה הזוי שמדובר בנוכל... הרי הסיפור כה תמים ומרגש... אך עובדה היא: אחר בירור קצר התברר שמדובר בנוכל ערמומי וידוע. המקורות הנאמנים שאיתם שוחחתי הוסיפו למשמע הסיפור, שהנוכל נהג איתנו בתיכום מיוחד, שפלא הוא שלא נפלנו בפיתויו. למותר לציין שיותר לא הצלחנו לאתרו בשום צורה. הנה כי כן, חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו...

(איש לרעהו)

הבטיח לשלוח מתנה בסך 18,000 לירות שטרלינג. אחי לא האמין למשמע אזניו: ישועת השם כהרף עין - מהמקומות הכי לא צפויים.

אחי ביקש ממנו את כתובת הדוא"ל שלו, כדי לשלוח לו את פרטי מספר חשבוננו הבינלאומי - מה שנקרא בלועזית IBAN. באותה שיחה גם עלה שמי, כבן הגדול של אבי המנוח, שעוסק בהדפסת חידושי תורה של הסבא שלנו, מרן רבי יעקב קמנצקי זצוק"ל. האיש אמר שהיה רוצה לשוחח גם איתי.

נתנו לי את המספר שלו, ומיד התקשרתי אליו. הסברתי לו שאני עומד להוציא כרך שני של "אמת ליעקב על נ"ך" מכתבי-יד והקלטות של הסבא רבי יעקב. סיפרתי לו שבדיוק כעת, כאשר פנינו את דירתם הישנה של ההורים, גילינו עשרות רבות של הקלטות לא ידועות משיעורים על יהושע ושופטים - בדיוק על ספרי הנביאים שעמדתי להוציא לאור! הוא ביקש לדעת אם אסכים להציב הקדשה בספר לזכר אשתו המנוחה, ואמרתי לו: כמובן, כמו שעשיתי לתורמים שנדבו לחלק הקודם של "אמת ליעקב" שכבר הדפסתי.

הוא ביקש לדעת מה היקף העבודה על החומרים החדשים, ואמרתי לו שעדיין אפילו לא ספרתי ומינתי את הקלטות. ביקשתי ממנו כתובת דוא"ל כדי שאוכל לפרט לו במה דברים אמורים, וכן לשלוח לו דוגמא של הספר הראשון שכבר יצא לאור.

מעוצם ההשגחה אמרתי לו שאני מרגיש חובה לספר לו על דבר מעניין שקרה לי ביום האתמול: מאז פטירתו של אאמו"ר זצ"ל לא זכיתי לראות אותו בחלום על אף השתוקקותי הגדולה לכך. אחותי וכמה מהילדים שלי כבר ראו אותו בחלום, אבל אני לא. והנה בדיוק אתמול, יום לפני שיחתנו, הוא התגלה לי בפעם הראשונה בחלום כאשר הוא כולו מחויך ונראה מצוין.

הסיפור היומי

**אילו היינו יודעים זאת באלול תש"פ, היינו קורעים
שערי שמים... את הגלגל אחורנית כבר אי אפשר
להחזיר, אבל אפשר להביט קדימה, אל האופק
התשפ"א, ולהחליט: "אני הפץ בחיים!"**

Mila Aviv/Flash90

ויישארו תלויים בחסדי הגרוש וחצי הממשלת". אילו היינו יודעים, היינו קורעים שערי שמים. אילו היה אי מי מגלה לכל אותן עשרות ומאות משפחות שנתרו מיותמות, שלראש השנה תשפ"א תעיב עננת יתמות ושכול על אוירת החגיגות של השנה החדשה. אילו - - -

כבקרת רועה עדרו - חרדו בעלי המוסר - כמו בעל עדר המעשר את צאנו, הוא מעביר אותם בעד השער וכל בהמה עשירית מקבלת הצלפה על הגב, סימן אדום. היא ממשיכה

יקותיאל יהודה גנזל

אילו היה מישהו לוחש על אוזננו לפני שנה בדיוק, באלול תשע"ט ומגלה לנו, בשקט־בשקט:

"תש"פ לא הולכת להיות קלה. משהו גדול ונורא עומד לקרות. תש"פ תהיה שנה מוכת קורונה. שנה בה עשרות ומאות יהודים ימותו ברחבי העולם בגלל נגיף אחד ארוך. שנה בה אלפי ורבבות יהודים יעברו שבועות וחודשים של כאב וסבל, עייפות וחולשה, בגלל אותו נגיף. שנה בה המונים יאבדו את מקורות פרנסתם

להסתובב ולהשתובב ואינה יודעת שיש לה כתם אדום על הגב, ושהכתם האדום מספר שעוד מעט היא עתידה להיקרב כקרוב ולהישחט... כך הקב"ה מסמן בראש השנה סימונים, מי יחיה ומי להיפך. אנשים מסתובבים עם סימן על הגב, חיים את החיים, מי יספר להם שעליהם להתכונן בסילודין לרגעים האחרונים? את הגלגל אחורנית אנו כבר לא יכולים להחזיר, אבל אנחנו עדיין מחויבים להביט קדימה, להביט אל האופק התשפ"אי, להביט ולהחליט: "אני חפץ בחיים! בחיים טובים, חיים של

בריאות, של אושר (ובינינו: גם של עושר)".
זהזמן, הזמן לעורר רחמי שמים, הזמן לטלטל מרומי רקיע. זה החודש בו 'המלך בשדה' ועלינו לנקות את עצמנו, למרק כל חלקה בנפש, להתכונן לקראת יום הדין.
וביום הדין השנה נקרע עולמות, נשאג 'קרע רוע גזר דיננו', נתייפח 'מנע מגפה מנחלתנו', נצווה 'שלח רפואה שלימה לחולי עמך'.

(המבשר)

קול העם

עמדתי אובד עצות. לא שמרתי את מספר הטלפון של המשרד. בבניין יש 15 קומות ולמעלה מ-100 משרדים. עמדת המודיעין ריקה, ונותרו עוד שתי דקות בלבד למועד הפגישה. מה עושים?

קוראי 'הפותר' משתפים בסיפורים אישיים על אמונה והשגחה

הכתובת הנכונה

ביום רביעי האחרון נקבעה לי פגישה במשרד השוכן בבניין משרדים גדול באחת מערי הארץ. כשהגעתי לשם, ראיתי שזה בנין בן 15 קומות, כשבכל קומה עשרות משרדים. חיפשתי בשלט המודיעין שבכניסה לבנין - אך שם המשרד הנ"ל לא הופיע שם. עמדתי אובד עצות. לא שמרתי אצלי את מס' הטלפון של המשרד. עמדת המודיעין בכניסה היתה ריקה, נותרו עוד כשתי דקות למועד הפגישה. מה עושים? בהתחלה חשבתי לחפש רגלי את המשרד בכל הקומות, אבל כבר לאחר הקומה הראשונה הסתבר לי שהחיפוש הזה יארך לפחות שעה תמימה.

ואז, במין הארה של רגע, החלטתי: הקב"ה יודע מה אני מחפש כאן, והוא יכוון את צעדיי.

נכנסתי למעלית, לחצתי אינסטנקטיבית על לחצן מס' 9. המעלית הגיע לקומה 9, הדלתות נפתחו, ומול עיני הופיע בכל הדרתו השלט של המשרד המבוקש... מעבר להשגחה הפרטית המופלאה, למדתי מכך עוד משהו. הסייעתא דשמיא הזאת לא היתה לאחר תפילה בדמעות שליש מעומק הלב, ולא לאחר התעמקות של שעה תמימה בשער הביטחון - זו היתה מחשבה מהירה כברק, שלא לקחה יותר מחמש שניות. אבל היה היתה אמיתית, מתוך שכנוע מלא. וזה הספיק כדי לפעול את הישועה, ושמהשמים ינחו את צעדיי למקום המדויק אליו הייתי צריך להגיע.

א' כ'

מויתור לא מפסידים

גרתי פעם בדירה מעמידר [היום הדירה היא שלי, ועל כך בהמשך]. יום אחד דופקים שני שכניי מלמעלה ומבקשים ממני לחתום שאני מרשה להם לבנות על הגג. אמרתי להם: תנו לי לחשוב.

לאחר שבועיים החלטתי, שגם אם יהיה לי אולי נזק מזערי, לא שווה לריב עם השכנים.

בחורף הראשון לאחר שהם בנו, ראיתי שהבניה שלהם חסמה במידה ניכרת את הרוח הקרה, וכתוצאה מכך שילמתי פחות הוצאות על חימום. אבל זה היה הכסף הקטן...

'הכסף הגדול' היה בתקופת ההתנתקות. אחת הדרישות של מפלגת העבודה כשהצטרפו לממשלת שרון היתה, שאלו שיש להם דירה מעמידר יוכלו לרכוש אותה במחיר סמלי.

זמן קצר לאחר מכן קיבלתי הודעה, שאם הדירה שלי שווה למטה מסכום מסויים בשקלים, שהיה אז שווה ערך ל-200,000 דולר, עלי לשלם רק 15%, אבל אם היא שווה יותר, אני חייב לשלם את כל ההפרש, לפי מחיר מלא בעמידר. ולא מעניין כמה חרדים מוכנים לשלם על הדירה, כי יש להם שמאים משלהם. השורה התחתונה היתה, שכתוצאה מההרחבות של השכנים בבניין, יכולתי לרכוש את הדירה ב-50,000 דולר פחות מהמחיר בשוק.

קבל את גליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

פניני חינוך

כשדודתי ע"ה היתה פעוטה, באה פעם לזקנה הק' מרן אדמו"ר הזקן
מבאיאן זצ"ל, וסיפרה לו לפי מיטב דמיונה, שזה עתה היא הגיעה
בספינה גדולה מאפריקה, וסיפרה שראתה שם כל מיני חיות גדולות
ומשונות וכו'. וזקנה הק' הקשיב לדבריה בתשומת לב מיוחדת...

משחק של ילדים זה ממש לא 'משחק ילדים' | הגאון רבי ישראל פרידמן שליט"א רב קהילת טשורטקוב במנצ'סטר

עלינו אימה בשום פעם, ומכל שכן אימה יתירה, אמנם השגיח עלינו
יום ולילה בשעה שהיה עמנו, לחבב את התורה והמצוה עלינו וכל
חושי נפשו היו מסורים לזה, "עכ"ל.

ודבר נפלא מסופר מזקני הק' אדמו"ר הזקן מבאיאן זצ"ל,
וכדכתב הרה"ח המפואר ר' מרדכי אהרן פישמן ז"ל במכתב אחד,
אשר פעם אחת הופיעה זקנתי הרבנית מרים ע"ה לפני אביה הק'
מבאיאן בעשרה בטבת, "וצוה עליה שלא תתראה לפניו ביום צום,
כי היא משכחת לו עינוי התענית בבואה לפניו".

וכמה יסודות, יכולים אנו ללמוד ממעשה זה. יש אנשים שאחרי
חתונתם, הולכים לגור במרחקים מהוריהם, וכאשר חוזרים לביקור
אחרי שנים רבות, הדבר גורם לשמחה יתירה והתרגשות רבה אצל
ההורים, שזוכים לראות את צאצאיהם אחרי הפסקה ארוכה. אבל
זקנתי הרבנית מרים ע"ה, היתה גרה תמיד אצל אביה וגם אחרי
חתונתה לא הלכה לגור בטשארטקוב ונשארה לגור בבאיאן סמוך
לאביה. ועכ"ז ולמרות גודל דביקותו בהשי"ת בכל עת ובכל שעה,
גילה לבתו שהוא מתענג ממנה כאשר היא באה לפניו. ועד כדי
כך שהרגיש בנפשו שביום התענית, הוי הדבר סתירה קצת לעינוי
היום, שהיא משכחת ממנו עינוי התענית! אשרי הבן או הבת, שזוכה
לשמוע כמה הם חביבים על פני אביהם!

ועוד שמעתי כמה פעמים מאת דודתי מרת חנה פייגא ע"ה,
דבימים ההם היו מגיעות להעיר וינה אניות גדולות מארצות
רחוקות. ופעם אחת כשהיתה ילדה קטנה, הלכה דודתי לזקנה הק'
מרן אדמו"ר הזקן מבאיאן זצ"ל וסיפרה לפניו לפי מיטב דמיונה,

החיד"א בהגהות ברית עולם (על ספר חסידים, סי' שמ"ג),
כותב וז"ל: "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, אחים גם
בגימטריא בנים. אפשר לומר דרמז נמי מוסר לאב שבניו גדולים,
שלא יכביד עולו עליהם אלא יחשיבם כאחים, ובוזה יהיו נוחים
וישבו הוא ובניו בשלוח", עכ"ל עיי"ש.

ושמעתי שנשאל פעם הגר"ש שוואב זצ"ל במסיבת חינוך, מהו
ההגדרה של "אבא", מה זה אומר להיות אבא לילדיו, והשיב שזהו
רש"י מפורש (בראשית מה, ח) עה"פ "וישמני לאב לפרעה", וכתב
רש"י: "לאב, לחבר ולפטרוני". הרי שההגדרה של אב הוא מי שדואג
לבניו כמו חבר ופטרוני.

הורים רבים מתקשים היום להשכיל איך להתייחס לילדיהם
נכון, ויש הורים שמטילים אימה יתירה בתוך ביתם, שלא לצורך,
ועקב כך, הבנים מקשים ערפם וסרים מן הדרך רח"ל. וכדאי לשמוע
איך היה מרן החפץ חיים זצ"ל נוהג עם ילדיו, וכעדות בנו הרה"ג
ר' ליב, שכותב בספרו 'דוגמא מדרכי אבי' (סי' סג, ס"ק לג) אודות
התנהגות אביו, וז"ל:

"בביתו לא נהג במורא כן על בניו ובנותיו, ומרגלא בפומי תמיד
כי בכבוד אב ואם נזהרנו מעט אבל באיש אביו ואמו תיראו לא
נזהרנו, באשר לא בא לידנו בשום פעם לקיים, כי התהלך עמנו כרע
כאח (זולת בהיותי קטן ובהשתובבי הרבה, וביחוד אם פגעתי באמי
הייתי מקבל לפעמים מכות לחי), ודיבוריו ותוכחותיו היו משוחים
בשמן וכדרכו עם כל אדם, ולא הקפיד עלינו בשום פעם בשביל
כבודו, רק בשביל שמים הוכיח אותנו לפעמים. אמנם לא הטיל

ואומר שזו ספינה, אם לוקחים ממנו את הקרש הזה הרי זה ממש כמו שהיו מטביעים ספינה גדולה של אדם מבוגר. הקרש אצל הילד הוא כמו ספינה אצל אדם מבוגר. אדם שמפריע לילד במשחק שלו, גוזל משהו מן הילד. צריכים להתייחס בכובד ראש למשחקי הילדים שגם זה חלק מהתפתחות שלהם ואופן גידולם", עכ"ל.

ויש להוסיף על זה, דהנהגה זו מבוארת מדברי המשנה (אבות ד, ג), "אל תהי בז לכל אדם", שאין לאדם לזלזל בשום אדם, אפילו אם אדם זה הוא תינוק קטן והוא מדבר דברים של מה בכך, אל תבזה אותו ואל תהי בז אליו, אלא תתנהג אליו בדרך כבוד, כי צלם אלקים יש בו. וכן הזהיר בספר חרדים (פרק מד), "אל תהי בז לכל אדם לא גדול ולא לקטן". וכך כתב הפלא יועץ (ערך דבור), "וז"ל בקיצור: "אסור לבזות לשום אדם כדתנן אל תהי בז לכל אדם ואפילו לילדים קטנים לא טוב לחרף ולגדף, ורבים אין נזהרים בזה וצריך להודיעם כי נפש הם חובלים", עכ"ל בקיצור.

(גיליון 'אספקלריה' פר' עקב)

שזה עכשיו היא הגיעה בספינה גדולה מאפריקה, וסיפרה לפניו ממה שהעלתה בדמיונה, שראתה שם כל מיני חיות גדולות ומשונות וכדומה.

וזקנה הק' הקשיב אל דבריה בתשומת לב מיוחדת ונתן לה לגמור כל ספורה עד תומה, עד שגמרה לספר כל מה שרצתה להגיד. וכל פעם שהיתה דודתי מספרת את זאת, היתה אומרת שעד היום היא עוד זוכרת [נולדה בשנת תרס"ז], איך שדבר זה שזקנה הק' האזין אליה בתשומת לב ולא ביטל דבריה לומר שהם בדאים - נתן לה הרגשה מאוד טובה וחשובה - שזקנה הק' החשיב את דבריה, לשמוע אליה עד גמרה ועשה את עצמו כאילו הוא מאמין מה שהיא מספרת.

וחשיבות מידה זו, מבואר בספר זריעה ובנין בחינוך (עמ' טז) מהגר"ש וולבא זצ"ל, וז"ל: "פעמים רבות לא מתייחסים מספיק לענין המשחק של הילד. משחק זה דבר רציני מאוד אצל ילד. רבי ישראל סלנטר נ"ע אומר כאשר ילד משחק בקרש בתוך המים

השו"ת היומי

התורם ביקש שיעבירו את שמו ושם אמו לרבנים שיעתירו עליו - שיידבק בקורונה... האם מותר לעשות כן?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

הטעם הוא, שהלה סבור בטעות שהידבקות בקורונה זה משחק ילדים ופיתוח נוגדנים. ואמנם באמת ישנם רבים שנדבקו ובחסידי השי"ת החלימו ונבדקו ויצאו שלילי, אבל ניכרת בהם חולשה או קשיי נשימה במשך תקופה ארוכה, לכן מי שאינו יודע להשמר מפגעי מגיפה, עליו נאמר שומר פתאים ה', והשי"ת יחוס על עם עני ואביון ויחיש לנו ישועה.

וכאן המקום לקרוא לכל אחד ואחד שיקדיש עתות מזומנות לומר תהילים ולהתחנן בלשונו לפני אביו שבשמים שיחוס וירחם עלינו. ומצוי שאחר התפלה כשהחזן אומר את הפרקים השגורים כמו שיר המעלות, הציבור ממחר ואומרם כחותה על גחלים, לכן העיקר למצוא עת פנאי בישוב הדעת ולומר פרקים שאינם שגורים ולדבר אל השי"ת בשפה שלו בתחינה ובקשה עבירו ועבור משפחתו ועבור שמות חולים הידועים לו ועבור כלל ישראל, שיגאלנו ויפדנו בחסדים מגולים ורחמים מרובים.

שאלה: נשאלה שאלה ע"י אחד מארגוני הצדקה, שאדם תרם להם סכום נכבד וביקש שיעבירו את שמו ושם אמו לתפלת הרבנים שיעתירו עליו שיהיה לו קורונה...

להפתעת המזכירה מהבקשה המוזרה, הסביר התורם שהוא מאד במתח וחרדה בכל מקום שמא ידבק ושמא ידביק, ושמא לא רחץ את ידיו באלכוהול לפי הכללים, ושמא לא חיטא מספיק את המשטחים בהם נגע, לכן הוא מעוניין להדבק בקורונה, ואז כאשר יחלים גופו יפתח נוגדנים ויהיה מוגן מן המגפה, וגם יוכל לתרום פלזמה ולהציל חיי אחרים. השאלה הנשאלת היא, האם ניתן להתפלל שבזכות הצדקה יחלה ח"ו, ולהביא עליו קללה ולא ברכה?

תשובה: אין לבקש רעות ומחלות עבור יהודי, אלא יש להתפלל עליו שיצליח בדרך טובה וישרה להנצל מן מגפת הקורונה, וינצל מפגעי גוף ונפש בתוך שאר חולי ישראל.

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל

שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

האם עדיף שאשה תתפלל בבית מאשר בבית הכנסת?

David Cohen/Flash90

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

אמנם בזמננו, דעת הגר"ח קניבסקי (דרך שיחה ח"ב עמ' רפח), שכיון שנשים מדברות ברחוב [שלא כבזמן הגר"א], כבר אין טעם שלא ילכו לבית הכנסת, וא"כ אדרבה, טוב שילכו ובכך ידברו פחות לשון הרע. עוד כתב באגרת הגר"א שם, שיש להתרגל לשבת יחידי, כי חטא לשון הרע חמור מכל העברות, והוא כנגד כל שלוש העברות החמורות, כמבואר בתוספתא (פאה פ"א ה"ב). וכל מצוותיו ותורותיו של אדם אינו מספיק למה שמוציא מפיו, וצריך לרדת לשאול על זה הרבה מאד, וא"א לשער גודל היסורין והצרות שסובל בשביל דיבור אחד.

היום מתחילים בלימוד כלל ז' מהלכות רכילות. לשון ה'חפץ חיים' בתחילת סעיף א' הוא: "אין חילוק באיסור סיפור רכילות בין אם המספר איש או אשה...". נידון מעניין מביאים לגבי כך בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו': באגרת הגר"א כתב, כי יותר טוב שאשה תתפלל בבית מאשר בבית הכנסת, כי א"א להינצל שם משמיעת לשון הרע וקנאה ודברים בטלים, וכ"ש בשבת ויו"ט שמתאספים לדבר, שעדיף שלא להתפלל כלל מאשר ללכת לביהכ"נ. וגם הבנות יותר טוב שלא ילכו לביהכ"נ, מפני שרואה בגדים ומתקנאת, ובאה ומספרת בבית, ומתוך זה באים ללשון הרע ושאר דברים.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

עירובין דף כב

מה זה 'אוהל מועד'? - שתי תשובות, שני עולמות...

"היום לעשותם - ולא למחר לעשותם, היום לעשותם - למחר לקבל שכרם"

- "ושמר ה' אלוֹקֶיךָ לְךָ את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבתֶיךָ"

(חוט של חסד)

בעיר קאשוֹי הקימו תלמוד תורה נוסף על ה"חיידר" הקיים. רבני ועסקני העיר ראו בכך צורך השעה, משום שרצו שהתלמידים שהוריהם מעוניינים בהשכלה יקבלו חינוך בדרך ישראל סבא. רב העיר, הגאון רבי שאול בראך, היה בוחן את התלמידים בשני תלמודי התורה, הישן והחדש, מדי ראש חודש.

הגיע רבי שאול לתלמוד תורה הישן. קרא התלמיד את הפסוק הראשון בספר ויקרא: "ויקרא אל משה, וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר". שאלו רבי שאול: "מה זה אהל מועד?" השיב הילד: "אהל מועד". "אבל מה זה אהל מועד?" שאלו שוב. "הִרְבָּה אמר: אהל מועד זה אהל מועד!", השיב.

בתלמוד תורה "המתוקן" שאל רבי שאול את אחד התלמידים: "מה זה אהל מועד?" השיבו הילד: "הִרְבָּה אמר שזה בנין גדול ויפה כמו ה'סינמה' פה בעיר..."

הפטיר רבי שאול: "אהל מועד אני לא בטוח שהילד יודע מה זה, אבל מה הוא 'סינמה' הוא כבר יודע..."

(נר לשולחן שבת)

בפסוק האחרון בפרשת ואתחנן נאמר 'ושמרת את המצוה ואת החוקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוך היום לעשותם', ופירש שם רש"י והובא בגמרא בעירובין (כב.): היום לעשותם ומחר לקבל שכרם, כלומר, בזה העולם אין שכר על המצוות, וכמאמרם בקידושין (לט): "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא".

אמנם, בפסוק שלאחריו, הפסוק הראשון של פרשת עקב, וכן בהמשך הפסוקים שם, מתואר כל השכר הגדול בעולם הזה אם נשמע לקול מצוות: והיה עקב וגו' ושמר ה' אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבתֶיךָ, ואהבך וברכך וברך פרי בטןך ופרי אדמתך דגנך ותירשך וגו'. וצריך ביאור, כיצד פירוש רש"י עולה יפה עם השכר הטוב המתואר בפרשה?

יש ביאור נפלא מהרה"צ ר' נפתלי צבי לינדר שליט"א: "והיה עקב תשמעון" - אם תלכו בעקב האבות הקדושים, כלומר בדרך הסלולה שסללו לנו, אזי אתן לכם את אשר הבטחתם לאבותיכם, והוא, שילך האדם בדרכי אבות ללא סטייה מדרכיהם הקדושות, וכל שכן שלא יאמר חס ושלום שהתורה או איזה מצוה ניתנה רק לדורות הקודמים, אבל לדורות שלנו זה כבר לא מתאים. על זה בא הכתוב לומר: "והיה עקב תשמעון", והוא, לשמוע מה היו עקבותיהם של האבות הקדושים, ואז

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

האם מותר מן התורה לשפוך בשבת מים על גבי קמח ללא הפיכתם בצק?

למקשה אחת; אבל מדרבנן, אסור לערב את הנוזל אף ללא גיבול, מחשש שייכשלו וימשיכו לשלב הגיבול. ויש אומרים שהאיסור מן התורה הוא בעשיית כל אחד משני השלבים - עירוב הנוזל, או הגיבול. ונהגו להחמיר כדעה זו, להחשיב אף את עירוב הנוזל בפני עצמו כאיסור דאורייתא.

[שעה"צ תקז, סא, וביה"ל ז, ד"ה אבל;

ביאורים ומוספים דרשו, 31, 32 ו'34, בהרחבה ע"פ המקור]

אחת המלאכות האסורות מן התורה בשבת וביום טוב - למעט לצורך 'אוכל נפש' ביום טוב - מלאכת 'הל'ש'. הלישה, פירושה - חיבור של גופים נפרדים באמצעות נוזל, כגון הפיכת קמח לבצק באמצעות עירובו במים.

לדעת רוב הראשונים, איסור הלישה מן התורה הוא רק בשלב הגיבול, בו מערבבים את הנפרדים עם הנוזל, והם הופכים

הכלל היסודי בהלכות לישה בשבת: ההבדל בין 'בר גיבול' ל'לאו בר גיבול'

יוצרים מהם גוף אחד - לדעת המשנה ברורה, לכל הדעות יש איסור תורה בשלב עירוב הנוזל; מלבד לדעת הרמב"ם, הסובר שבתערוכת כזו אין איסור תורה של לישה אף בשלב הגיבול. ולדעת החזון איש, האיסור בעירוב הנוזל בגופים שאינם 'בר גיבול', הוא לכלל הדעות רק מדרבנן.

[משנ"ב תקז, מג; ביאורים ומוספים דרשו, 33; וראה שם, 35]

המחלוקת האמורה לעיל - אם עירוב נוזל בגופים נפרדים, ללא לישה, אסור מן התורה - היא רק בנוגע לגופים נפרדים שהם 'בר גיבול', כלומר, שבגיבולם עם הנוזל הם הופכים למקשה אחת, כמו קמח ומים ההופכים לבצק.

אבל בגופים שהם 'לאו בר גיבול', דהיינו, שאינם הופכים לגוף אחד, וכגון אפר ומים, שהמים מקבצים את חלקי האפר, אבל לא

האם יש איסור 'מוליד' בהקצפת ביצים ביום טוב?

או לטגנה. כמו כן, מותר גם להקציף ביצה ביום טוב (במקצף ידני), הגם שבכך היא הופכת מנוזל למוצק, ואין בכך איסור 'מוליד' ו'נולד', כיון שבפעולה הנעשית כחלק מההכנה לאכילה, אין איסור מוליד ונולד; כשם שמותר לבשל ביצה ביום טוב, למרות שבכך היא הופכת למוצק.

[ביאורים ומוספים תקז, 30]

טרופת ביצה, דהיינו, עירבוב החלבון עם החלמון והפיכתם לנוזל אחיד, אין בה משום איסור לישה בשבת, כיון שהם נחשבים גם קודם לכן כמאכל אחד, וגם - שניהם נוזליים. אולם, טריפת הביצה אסורה בשבת מדרבנן, משום 'מראית העין', כיון שהיא נראית כהכנת הביצה לבישול או לטיגון, האסורים בשבת.

אבל ביום טוב, טריפת הביצה מותרת, שהרי מותר אף לבשלה,

* הוצאת שמן מבזיך של נר דולק, נחשבת כפעולה של 'כיבוי', האסורה בשבת וביום טוב. ונחלקו הפוסקים אם מותר לעשות פעולה זו כדי להשתמש בשמן למאכל.
* האופה מאפה לצורך יום טוב, רשאי לאפות כמות גדולה של מאפים, למרות שאין בהם צורך ליום טוב, אם מילוי התנור במאפים גורם לאפייה טובה יותר של המאפה המיועד ליום טוב.
* בשנים קדמוניות, היו הכיריים והתנורים עשויים מחרס ומטיט, וכאשר הוסקו בפעם הראשונה, ובעודם חמים נשטפו במים צוננים, היה הדבר מחזקם מעט, ובכך כביכול הושלמה במידה מסוימת מלאכת עשייתם; ומסיבה זו, אסור היה לעשות פעולה זו ביום טוב.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מי שנרדם באמצע אכילת ה'אפיקומן' - האם רשאי להמשיך באכילתו לאחר שהתעורר?

וכדין קרבן הפסח, כך דין המצה של ה'אפיקומן', הנאכלת כזכר לקרבן הפסח - שאסור לחלק את אכילתה לשני מקומות, או להמשיך באכילתה לאחר שנרדם. וקבוצת סועדים שחלק מאנשיה נרדמו, והיתר נותרו ערים - רשאים אף הישנים להמשיך ולאכול לאחר שהתעוררו.

[שו"ע תעח, א-ב, ומשנ"ב ג, ד, ה רז; וראה טור וב"י שם]

על קרבן הפסח, נאמר בתורה: בְּבֵית אֶחָד יֵאָכֵל, כלומר, שאסור לאכול את חלקו בבית זה, וחלקו בבית אחר. ופירשו חכמינו ז"ל, שאסור לחלק את אכילתו אף לשני מקומות שונים בחדר אחד. ועוד אמרו חכמים, שאדם שנרדם לאחר שהתחיל לאכול מקרבן הפסח - אסור להמשיך באכילתו לאחר שהתעורר, כיון שהשינה מחלקת את האכילה לשנים, והרי זה כאוכל בשני מקומות.

הלוח היומי

י"א באלול | רבי שלום יוסף ב"ר ישראל (מרוז'ין) פרידמן זצ"ל, מסדיגורא, בעל רשפי קודש

יארצייט:

תרי"א: רבי שלום יוסף ב"ר ישראל (מרוז'ין) פרידמן זצ"ל, מסדיגורא, בעל רשפי קודש.
תרמ"ג: רבי אברהם יעקב ב"ר ישראל (מרוז'ין) פרידמן זצ"ל, האדמו"ר הזקן מסדיגורא, בעל אמת ליעקב.
תרמ"ט: רבי יעקב יהודה לייב ב"ר אברהם לוי זצ"ל, ראב"ד ירושלים.
תר"נ: רבי משה זאב קיטאי זצ"ל, אב"ד פיאטרה ניאמץ-רומניה.
תרנ"א: רבי זאב וולף ב"ר אברהם לנדא זצ"ל, מסטריקוב, בעל זר זהב-כתר תורה.
תרצ"ב: רבי אברהם יהושע ב"ר משה אריה פריינד זצ"ל, אב"ד נאסויד-הונגריה.

גם אם אתה טרוד - עצור!

הגה"צ רבי שריה דבליצקי אמר: יש הטוענים כי רבו הדאגות והטרדות, ולכן אי אפשר לקיים את הימים האלו כראוי. צריך לדעת שכבר כתב ה"משפט צדק" על התהלים (אות רעט): "לא ראיתי אחד מחסידי עולם שישבו בשלווה, אלא כל ימיהם בצער ויסורים" ע"כ. ואם כן לפי זה למי ניתנו ימי האלול אם לא להם? ולכן צריך לדעת כי זהו הנסיון וצריך להתגבר על הכל, כי בנפשנו הדבר. (דרוש דרש להגר"ש דבליצקי ח"ב דרשה כו)

נשתדל להקדיש זמן בימים גדולים אלו לעשיית תשובה למרות כל הטרדות והדאגות האופפות אותנו ונזכור כי בנפשנו הדבר

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il